
Vergaderjaar 1997–1998

26 025

Financiële verantwoordingen over het jaar 1997

Nr. 15

**FINANCIËLE VERANTWOORDING VAN HET INFRASTRUCTUUR-
FONDS OVER HET JAAR 1997¹**

Deze financiële verantwoording bestaat uit:

- de rekening van verplichtingen, uitgaven en ontvangsten, zoals blijkt uit bijgevoegde staten, voorzien van een toelichting;
- de op deze rekening aansluitende saldibalans per 31 december 1997, voorzien van een toelichting.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
A. Jorritsma-Lebbink

¹ Het rapport van de Algemene Rekenkamer betreffende de financiële verantwoording is ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

Inhoudsopgave

	Bladzijde		Bladzijde
1	De Rekening, voorzien van toelichting	3	
1.1	Rekening	4	Bijlage 1 Realisatieprogramma Hoofdwegennet 30
1.1.1	Uitgaven en verplichtingen	4	Bijlage 2 Realisatieprogramma Hoofdvaarwegennet 31
1.1.2	Ontvangsten	6	Bijlage 3 Realisatieprogramma Spoorwegennet Personenvervoer 32
			Bijlage 4 Realisatieprogramma Spoorwegennet Goederenvervoer 34
1.2	Algemeen deel Toelichting	7	Bijlage 5 Programma Betuweroute 34
1.2.1	Inleiding	7	Bijlage 6 Realisatieprogramma HSL/Zuid 34
1.2.2	Leeswijzer	7	Bijlage 7 Realisatieprogramma Intermodaal Vervoer 34
1.2.3	Budgettair kader	8	Bijlage 8 Realisatieprogramma Onderliggend Wegennet 35
1.2.4	Financieel beheer	9	Bijlage 9 Realisatieprogramma Stads- en Streekvervoer 36
1.3	Artikelgewijze toelichting	10	
1.3.1	Uitgaven en verplichtingen	10	2 Saldibalans, voorzien van een toelichting 37
1.3.1.1	Rijkswegen	10	2.1 Inleiding 38
1.3.1.2	Rijksvaarwegen	12	2.2 Activa 38
1.3.1.3	Nationale Railwegen	14	2.2.1 Begrotingsuitgaven 38
1.3.1.4	Bijdragen t.b.v. regionale/lokale wegen, vaarwegen en stads- en streekvervoer	18	2.2.2 Extra-comptabele vorderingen 38
1.3.1.5	Algemene uitgaven	21	2.2.3 Leningen u/g 39
1.3.2	Ontvangsten	24	2.2.4 Voorschotten 39
1.3.2.1	Rijkswegen	24	2.2.5 Tegenrekeningen 41
1.3.2.2	Rijksvaarwegen	25	2.2.6 Sluitrekening met V&W (XII) 41
1.3.2.3	Nationale Railwegen	26	2.3 Passiva 42
1.3.2.4	Algemene ontvangsten	26	2.3.1 Begrotingsontvangsten 42
1.3.2.5	Bijdragen t.l.v. andere begrotingen van het Rijk	27	2.3.2 Openstaande verplichtingen 42
			2.3.3 Openstaande garantieverplichtingen 43
			2.3.4 Tegenrekeningen 43

HOOFDSTUK 1

**De rekening van verplichtingen, uitgaven en ontvangsten van
Infrastructuurfonds over het jaar 1997, voorzien van een
toelichting**

Hoofdstuk 1.1 Rekening 1997 Infrastructuurfonds

1.1.1 Onderdeel uitgaven en verplichtingen (bedragen x f 1 000)

Art.	Omschrijving	(1)		(2)	
		Begroting		Realisatie ¹	
		verplich- tingen	uitgaven	verplich- tingen	uitgaven
	TOTAAL		7 145 267		7 378 066
01	Rijkswegen		2 281 655		2 494 213
01	Investerings Rijkswegen	2 097 178	1 261 733	2 180 465	1 395 537
02	Onderhoud Rijkswegen	881 140	824 178	934 153	864 359
03	Apparaatsuitgaven Rijkswegen	101 578	102 744	172 118	140 241
04	Vergoeding ten behoeve van tunnelexploitatie- maatschappijen	0	93 000	0	94 076
02	Rijksvaarwegen		567 291		660 255
01	Investerings Rijksvaarwegen	288 080	230 915	174 727	199 775
02	Onderhoud Rijksvaarwegen	399 883	322 783	340 024	431 729
03	Apparaatsuitgaven Rijksvaarwegen	13 593	13 593	27 147	28 751
03	Nationale Railwegen		3 130 284		3 077 291
01	Investeringsbijdragen ten behoeve van spoorwegen	4 271 600	1 848 005	4 181 552	1 619 712
02	Onderhoudsbijdragen en kapitaallasten ten behoeve van spoorwegen	1 200 000	1 224 000	1 597 300	1 399 300
04	Rente en aflossing voorfinanciering NS	0	58 279	0	58 279
05	Garanties voor de aflossingen en rentebetalingen op aan- gegane geldleningen ten behoeve van het openbaar vervoer	60 000	memorie	230 000	0
04	Bijdragen ten behoeve van regionale/lokale wegen, vaar- wegen en stadsen streekvervoer		1 060 137		1 117 323
01	Investeringsbijdragen ten behoeve van wegen, fiets- en verkeersveiligheidsvoorzieningen	92 026	119 435	18 277	63 878
03	Onderhoudsbijdragen ten behoeve van vaarwegen	8 638	63 537	75 954	61 269
04	Investeringsbijdragen ten behoeve van stads- en streekver- voer	52 500	283 921	1 940 641	390 047
05	Onderhoudsbijdragen en kapitaallasten ten behoeve van stads- en streekvervoer	233 397	380 244	6 126	390 097
07	Investeringsbijdragen aan provincies en kaderwetgebieden	0	213 000	231 311	212 032
05	Algemene uitgaven		105 900		28 984
01	Te saneren uitgaven	362	400	200	84
03	Overige uitgaven	117 000	19 500	0	0
04	Nadelig saldo van de afgesloten rekeningen	memorie	0	0	0
05	Bodemsanering	35 000	61 000	2 463	28 900
06	Bevordering verkeersveiligheid	25 000	25 000		

(3)=(1)-(2)			
Verschil			
verplichtingen	%	Uitgaven	%
		- 232 799	
		- 212 558	
- 83 287	- 4%	- 133 804	- 11%
- 53 013	- 6%	- 40 181	- 5%
- 70 540	- 69%	- 37 497	- 36%
0	n.v.t	- 1 076	- 1%
		- 92 964	
113 353	39%	31 140	13%
59 859	15%	- 108 946	- 34%
- 13 554	- 100%	- 15 158	- 112%
		52 993	
90 048	2%	228 293	12%
- 397 300	- 33 %	- 175 300	- 14%
0	n.v.t	0	0%
- 170 000	- 283%	0	n.v.t
		- 57 186	
73 749	80%	55 557	47%
- 67 316	- 779%	2 268	4%
- 1 888 141	- 3 596%	- 106 126	- 37%
227 271	97%	- 9 853	- 3%
- 231 311	n.v.t	968	0%
		76 916	
162	45%	316	79%
117 000	100%	19 500	100%
n.v.t		0	n.v.t
32 537	93%	32 100	53%
25 000	100%	25 000	100%

1.1.2 Onderdeel ontvangsten (bedragen x f 1 000)

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	%
		Begroting	Ontvangsten	Ontvangsten	
	TOTAAL	7 008 422	7 712 093	- 703 671	
01	Rijkswegen	139 066	133 759	5 307	
01	Ontvangsten ten behoeve van investeringen Rijkswegen	101 900	91 358	10 542	10%
02	Ontvangsten ten behoeve van onderhoud Rijkswegen	36 000	41 431	- 5 431	- 15%
03	Ontvangsten ten behoeve van apparaatsuitgaven Rijkswegen	1 166	970	196	17%
02	Rijkswaarwegen	58 845	56 441	2 404	
01	Ontvangsten ten behoeve van investeringen Rijkswaarwegen	45 400	15 620	29 780	66%
02	Ontvangsten ten behoeve van onderhoud Rijkswaarwegen	13 445	40 821	- 27 376	- 204%
03	Nationale Railwegen	3 100	155 158	- 152 058	
01	Ontvangsten ten behoeve van investeringsbijdragen spoorwegen	3 100	104 564	- 101 464	- 3 273%
07	Verrekening voorschotten openbaar vervoer en goederenvervoer per spoor	memorie	50 594	- 50 594	n.v.t.
04	Bijdragen ten behoeve van regionale/lokale wegen, vaarwegen en stads- en streekvervoer	memorie	3 081	- 3 081	
01	Ontvangsten ten behoeve van investeringsbijdragen wegen		2 562	- 2 562	n.v.t.
04	Ontvangsten ten behoeve van investeringsbijdragen stads- en streekvervoer		519	- 519	n.v.t.
06	Garantieregeling Eurogeul	memorie	0	0	n.v.t.
05	Algemene ontvangsten	3 000	519 305	- 516 305	
03	Overige ontvangsten	3 000	63 893	- 60 893	- 2 030%
04	Voordelig saldo van de afgesloten rekeningen	memorie	455 412	- 455 412	n.v.t.
07	Bijdragen ten laste van andere begrotingen van het Rijk	6 804 411	6 844 349	- 39 938	
01	Bijdrage ten laste van de begroting van V&W	5 169 411	5 450 449	- 281 038	- 5%
02	Bijdrage ten laste van de begroting van EZ	3 000	0	3 000	100%
03	Bijdrage ten laste van de begroting van VROM	0	0	0	n.v.t.
04	Bijdrage ten laste van het Fonds Economische Structuurversterking	1 632 000	1 393 900	238 100	15%

1.2.1 Inleiding

Proces versnelling/verbetering

Met de brief van 21 oktober 1997 (kenmerk B97/433M) heeft de minister van Financiën de Kamer geïnformeerd dat een ambtelijke werkgroep zich bezig gaat houden met mogelijke verbeteringen van de kwaliteit van de inhoud van de financiële verantwoording.

Volgens de aanbevelingen van de werkgroep, onder leiding van de Staf van de Commissie voor de Rijksuitgaven, is in de onderliggende verantwoording al zoveel mogelijk rekening gehouden met het nieuwe motto: minder papier, maar meer informatie. Bijvoorbeeld door de informatie op artikelniveau te verstrekken, door normen t.a.v. afwijkingen aan te blijven houden en door meer structuur in de rapportage aan te brengen.

1.2.2 Leeswijzer

Rekening

In hoofdstuk 1.3 is de artikelsgewijze toelichting bij de Rekening opgenomen.

De Tweede Kamer is over het merendeel van de mutaties al gedetailleerd geïnformeerd door middel van de suppletore begrotingen over 1997. Voor een uitvoeriger verklaring wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij die begrotingen.

Vanwege de overzichtelijkheid van de informatie is dan ook gekozen voor het hanteren van de hieronder aangegeven norm op artikelniveau. Voor U 03.01 Investeringsbijdragen ten behoeve van spoorwegen wordt de informatie op artikelonderdeelniveau verstrekt. Dit vanwege het (budget-tair) belang van dit artikel.

Norm bij verklaren verschillen:

Voor begrotingsbedragen	Verschillen
< f 10 mln.	> 50%
f 10 – f 50 mln.	> f 5 mln.
> f 50 mln.	> 10%

Deze keuze houdt in dat die artikelen, waarbij het verschil tussen het begrotingsbedrag en de realisatie (= Rekening) kleiner is dan de aangegeven norm, in principe niet worden toegelicht. Vervolgens is gekeken naar de afwijkingen op het niveau van de kwantitatieve onderbouwingen. Indien ook op dit niveau geen sprake was van significante afwijkingen, is ook daadwerkelijk van toelichting afgezien.

In afwijking van bovenvermelde norm zijn die artikelen waarop in de begroting 1997 geen ontvangsten waren geraamd, maar waar in 1997 wel relatief kleine bedragen op zijn verkregen, niet apart toegelicht. Dit gezien de materiële omvang.

Saldibalans

In hoofdstuk 2 is de Saldibalans opgenomen, voorzien van een toelichting. Nieuw is, dat het niveau van toelichten is opgetrokken van afzonderlijke Directoraten-Generaal/Hoofddirectie naar departementaal niveau. Ook hier is gekozen om ten aanzien van de afzonderlijk posten van de

Saldibalans alleen dié posten toe te lichten die een waarde van f 5 mln. of meer vertegenwoordigen.
Om detaillisme te voorkomen zijn bedragen en aantallen in de tabellen afgerond op respectievelijk duizend- en tientallen.

1.2.3 Budgettair kader

De cijfers

Dit overzicht geeft (in f mln.) de opbouw van de gerealiseerde budgetten weer voor de jaren 1995–1997 voor de V&W-begroting (XII).

Beleidssterrein	Real.'97	Begr.'97	1996	1995
01 Rijkswegen	2 494	2 282	2 281	1 942
02 Rijkswaarwegen	660	567	536	564
03 Nationale Railwegen	3 077	3 130	2 694	2 256
04 Bijdr. tbv reg./lok. (vaar)wegen en stad/streek	1 117	1 060	1 124	1 103
05 Algemene uitgaven	29	106	52	86
Totaal	7 377	7 145	6 687	5 951

Hieronder wordt per beleidssterrein een korte verklaring verstrekt bij de diverse verschillen; een meer uitvoerige toelichting is opgenomen onder de artikelen zelf.

01 De hogere realisatie is voornamelijk toe te schrijven aan extra uitgaven om de (eerder door opstartproblemen vertraagde) verkeerssignaleringsprojecten versneld te kunnen oppakken, voor verkeersbeheersingsmaatregelen i.h.k.v. de nota «Meer benutting, minder files» en voor de realisatie van rijkswegenprojecten.

02 De budgettair grootste oorzaken voor de hogere uitgaven van f 93 mln. zijn: de gevolgen van de winter 1996/1997 (ijsbestrijding), de calamiteuze situatie bij de Slufter, niet in 1997 geraamde betalingstermijnen (o.a. Ketelmeerdepot) en een hogere mate van uitbesteding.

03 De (per saldo) lagere uitgaven over 1997 bestaan enerzijds uit lagere uitgaven op 03.01 «Investeringsbijdragen t.b.v. spoorwegen» van f 228 mln. (inclusief een niet geraamde betaling van f 395 mln. aan België inzake de HSL/Zuid).

Deze onderuitputting is met name zichtbaar op het budget van de (grondaankopen) Betuweroute (ruim f 400 mln.), en in mindere mate bij het Personenvervoer en Intermodaal vervoer (achtereenvolgens f 151 en 53 mln.).

Anderzijds is eind 1997 overeenstemming bereikt inzake het meerjarig budget dat voortvloeit uit de overeenkomst «Over de Wissel Tussen Markt en Overheid». De Kamer is hierover reeds geïnformeerd door middel van mijn brief van 19 december 1997, met kenmerk DGP/IB/SR/V-724 848. Met name de hieruit voortkomende uitgaven op artikel 03.02 «Onderhoudsbijdragen en kapitaallasten t.b.v. spoorwegen» zijn de oorzaak van de hogere realisatie van f 175 mln. op dat artikel.

04 Met name de snelle realisatie van projecten met betrekking tot het stad-streek programma (ondermeer Beneluxmetro en de Amsterdamse IJ-burgprojecten Piet Heintunnel/ Oostertoegang) is de oorzaak van de hogere uitgaven op dit beleidssterrein.

05 Vertragingen ten aanzien van het Start-programma Duurzaam Veilig (U05.06) en bij de uitvoering van bodemsaneringsactiviteiten, hebben uiteindelijk geleid tot lagere uitgaven.

1.2.4 Financieel beheer

Voor een toelichting hierbij wordt, om een herhaling van overeenkomstige toelichtingen te voorkomen, verwezen naar het hieromtrent gestelde in de Financiële Verantwoording 1997 van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII).

Hoofdstuk 1.3 Artikelsgewijze toelichting bij de Rekening

1.3.1 Uitgaven/verplichtingen

1.3.1.1 RIJKSWEGEN

Artikel 01.01 Investerings rijkswegen

a. Grondslag

Ten laste van dit artikel komen investeringen inzake aanleg, verbetering en benutting van rijkswegen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven			Verschil	
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
01.01	Investerings rijkswegen	2 097,2	2 180,5	- 83,3	- 4%	1 261,7	1 395,5	- 133,8	- 11%
	Aanleg en verbetering	1 760,2	1 618,9	141,3	8%	944,9	934,3	10,6	1%
	Benutting	337,0	560,3	- 223,3	- 66%	282,1	434,5	- 152,4	- 54%
	Wijkertunnel	0,0	1,3	- 1,3	n.v.t.	34,7	26,7	8,0	23%

c. Onderbouwing

Aanlegprogramma hoofdwegen

Voor een onderbouwing van het voor 1997 geraamde- en gerealiseerde aanlegprogramma, wordt verwezen naar bijlage 1.

Met uitzondering van de rijkswegen 4 «Prins Clausplein-Harnaschknooppunt» en 8 «Knooppunt Zaandam reconstructie», zijn de in de begroting 1997 in de tabel «Aanlegprojecten die naar verwachting in 1996 en 1997 gereedkomen» ook daadwerkelijk gerealiseerd.

In 1997 zijn verder de volgende projecten gereed gekomen:

Wegnr.	Wegvak	Datum	aantal:			
			km.	rijstroken	rijbanen	verbreding
32	Havelterberg-Bergweg	mei-97	6,7	4	2	
37	Hoogeveen (klaverblad)-Asl.Mr. Kramerweg	sep-97	4,5	4	2	
27	Stichtse brug- Hoge vaart	nov-97	6	4	2	
31	Nijega-Drachten	nov-97	10,3	4	2	
9	Schoorldam-Stolpen, parallelweg	dec-97	13			
10	Aansluiting IJ-boulevard	dec-97				Verbreding

In 1997 is tevens gestart met de uitvoering van de volgende projecten:

Wegnr.	Project
15	Bouw Dintelhavenbrug
50	Kampen-Ramspol-Emmeloord

Benuttingsmaatregelen

Output Benuttingsmaatregelen	Eenheid	1997
Verkeerssignalering	km	192
Toeritdoseerinstallaties (TDI's)	aantal	5
Dynamische route-informatiepanelen (DRIP's)	aantal	24
Monitoring (incl. verkeerssignalering)	km	227
Verkeers-Management-Centrales	aantal	1

Output Benuttingsmaatregelen	Ver.sign. (km)	Monitor. (km)	DRIP's (aantal)	TDI's (aantal)	VM-centrales
- Stadsgewest Amsterdam		8,0			
- Stadsgewest Rotterdam	22		2,0	5	
- Stadsgewest Den Haag	29				
- Stadsgewest Utrecht	24		5,0		
- Corridor Randstad-N-Duitsland	14				
- Corridor Randstad-M/Z-Duitsland	54		3,0		
- Corridor Randstad-België	27		5,0		
- Overig hoofdwegennet	22	35,0	1,0		1
Totaal	192	35	24	5	1

d. Toelichting

De hogere realisatie komt met name voort uit het versneld uitvoeren van het verkeersbeheersingsprogramma, zoals opgenomen in de nota Meer Benutting, Minder Files. Het gaat om het nemen van extra verkeersbeheersingsmaatregelen gericht op de reductie van de structurele en incidentele files en het aanleggen van verkeerssignalering (DRIPs, TIPs, inhaalverboden voor vrachtwagens en spitsstroken).

Voor de uitvoering van het amendement van Heemst inzake het Verkeersveiligheidsbeleid, wordt verwezen naar het gestelde onder uitgavenartikel 05.06.

Artikel 01.03 Apparaatsuitgaven Rijkswegen

a. Grondslag

Op dit artikel worden de uitgaven zichtbaar gemaakt die samenhangen met de personeelskosten, de apparaatskosten en uitbesteding van aanleg, verbeteringen, onderhoud en benutting van het hoofdwegennet. De personele en materiële uitgaven komen ten laste van de begroting van V&W (XII); de kosten voor uitbesteding ten laste van Infrastructuurfonds.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven			Verschil	
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
01.03	App.uitgaven rijkswegen	101,6	172,1	- 70,5	- 69%	102,7	140,2	- 37,5	- 37%

c. Toelichting

Door V&W zijn in 1996 diverse acties ondernomen ter voorkoming van dreigende onderuitputting in dat jaar. Daartoe zijn zoveel mogelijk projecten in voorbereiding genomen, ook verkenning- en planstudieprojecten, waarvoor veel inzet van ingenieursbureaus nodig was. In 1997

heeft dit geleid tot extra produktie, en daarmee tot meer uitbesteding. Dit geldt met name voor de projecten in het kader van de nota Samen Werken Aan Bereikbaarheid (SWAB).

1.3.1.2 RIJKSVAARWEGEN

Artikel 02.01 Investerings Rijkswaerwegen

a. Grondslag

Ten laste van dit artikel komen investeringen voor de aanleg en verbetering van vaarwegen en havens.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven				
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
02.01	Investerings rijkswaerwegen	288,1	174,7	113,4	39%	230,9	199,8	31,1	13%

c. Onderbouwing

Voor een onderbouwing van het voor 1997 geraamde- en gerealiseerde aanlegprogramma wordt verwezen naar bijlage 2.

In 1997 zijn de volgende projecten gereed gekomen:

- Waal: uitwijkhaven IJzendoorn, bochtkanteling Erlecom;
- Amsterdam-Rijnkanaal, afbouw verruiming;
- Zuid-Willemsvaart/Wessem-Nederweert, fase 1;
- Vernieuwen Oostersluis;
- Vervanging brug Lemmer.

d. Toelichting

De volgende ontwikkelingen liggen (per saldo) voornamelijk ten grondslag aan de lagere realisaties op dit artikel:

1. overboekingen naar artikel 03.41 «Uitkeringen herstructurering binnenvaart» in de begroting van V&W (XII), ter financiering van de tranches van de nieuwe sloopregeling (verplichtingen: f 94,6 mln., uitgaven: f 40,6 mln.);
2. ten behoeve van de uitbesteding Nat is f 20 mln. op dit artikel in mindering gebracht;
3. door een betalingsachterstand bij de aanleg van de 2^e sluis Lith en doordat er in 1997 minder uitgaven voor aansluitingen voor de binnenscheepvaart hebben plaatsgevonden, is er f 8 mln. doorgeschoven naar 1998;
4. de in 1996 uit dit artikel voor-gefinancierde uitgaven ten behoeve van de overdracht van het Apeldoornskanaal en de Westerscheldetunnel, zijn weer teruggevloeid naar dit artikel (totaal f 38,7 mln).

Wat betreft de lagere verplichtingenrealisatie geldt verder dat de aanbestedingssom van een bestek voor de verdieping Westerschelde hoger is uitgevallen en er bovendien nog een goedkeuring van België moet komen. Hierdoor is dit bestek niet meer in 1997 aanbesteed; de aanbesteding zal in 1998 plaatsvinden (f 20 mln.)

Verder was nog niet duidelijk of de sluisen bij het gemaal Oosterhout vervangen of gerenoveerd moesten worden. Hierdoor heeft ook hier de

aanbesteding niet in 1997 plaatsgevonden, en is de verwachting dat dit in 1998 zal gaan plaatsvinden.

Artikel 02.02 Onderhoud Rijkswaerwegen

a. Grondslag

Het betreft uitgaven die nodig zijn voor de instandhouding van de bestaande infrastructuur voor de scheepvaart, alsmede het beheer van deze infrastructuur.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven				
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
02.02	Onderhoud rijkswaerwegen	400,0	340,0	60,0	15%	322,8	431,7	- 108,9	- 34%

c. Onderbouwing

Voor de beleidseffecten (normen voor de toegankelijkheid van waerwegen) op het gebied van het beheer en onderhoud van waerwegen wordt verwezen naar het hieromtrent gestelde in de begroting voor het jaar 1997 en de nota Beheer op Peil.

d. Toelichting

De hogere realisatie kent een 3-tal oorzaken:

1. Niet voorziene maatregelen;

Genoemd kunnen worden het herstellen van een grote afslag van de zand(dijk) bij de Slufter en het bestrijden van ijs op de waerwegen.

2. Duurder geworden projecten;

Het gaat onder andere om: het baggeren in de Maasgeul, het kanaal Gent-Terneuzen, de Maasmond/Nieuwe Waterweg en Hollandsche IJssel en de werkzaamheden ten behoeve van het buitenhavencomplex IJmuiden.

3. Sneller betaalde rekeningen;

Dit betreft de bouw van het Ketelmeerdepot, de monitoring open Beerdam en de doorstart ontwerp depot Hollandsch Diep.

Wat betreft de verplichtingen geldt verder dat een verschuiving van 1997 naar 1998 is ontstaan doordat er een langere bestuurlijke voorbereiding nodig was voor de grondaankoop voor het regionaal baggerspeciedepot Koegorspolder en het onderhoud aan de elektrische installatie in Zeeland pas in 1998 wordt gegund.

Ten behoeve van de indexering van de overgedragen objecten en het beheer en onderhoud aan de Fries-Groningse kanalen is tenslotte (meerjarige) verplichtingenruimte opgeboekt.

Artikel 02.03 Apparaatsuitgaven Rijkswaerwegen

a. Grondslag

Op dit artikel worden de uitgaven zichtbaar gemaakt die samenhangen met de personeelskosten, de apparaatskosten en uitbesteding van investeringen en onderhoud van de rijkswaerwegen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen				Uitgaven			
		Begr.	Real.	Verschil		Begr.	Real.	Verschil	
02.03	02.03 App.uitgaven rijks- vaarwegen	13,6	27,1	- 13,5	- 99%	13,6	28,8	- 15,2	- 112%

c. Toelichting

De in 1996 in gang gezette acties om de dreigende onderuitputting dat jaar te voorkomen (operatie Task-force), hebben in 1997 geleid tot extra productie en daarmee uitbesteding. Het gaat vooral om de projecten uit de nota Transport in Balans. Zo zijn in 1996 al zoveel mogelijk projecten in voorbereiding genomen, ook de zogeheten planstudie – en verkenning- projecten waarvoor veel inzet van ingenieursbureaus nodig is.

1.3.1.3 NATIONALE RAILWEGEN

Artikel 03.01 Investeringsbijdragen ten behoeve van spoorwegen

a. Grondslag

Ten laste van dit artikel worden rijksbijdragen toegekend aan openbaar vervoerbedrijven en overheidslichamen voor infrastructuur voor openbaar- en goederenvervoer voor het landelijk spoorwegennet.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen				Uitgaven			
		Begr.	Real.	Verschil		Begr.	Real.	Verschil	
03.01	Invest.bijdragen spoorw.	4 271,6	4 181,6	90,0	2%	1 848,0	1 619,7	228,3	12%
	01 Personenvervoer	1 536,0	725,9	810,1	53%	841,2	690,5	150,7	18%
	02 Goederenvervoer	16,6	19,9	- 3,3	- 20%	44,8	47,8	- 3,0	- 7%
	04 Betuweroute	1 700,0	2 553,9	- 853,9	- 50%	792,0	361,6	430,4	54%
	05 HSL-Zuid	923,0	865,0	58,0	6%	111,0	513,7	- 402,7	- 363%
	06 Intermodaal vervoer	96,0	16,9	79,1	82%	59,0	6,1	52,9	90%

c. Toelichting

In de bijlagen 3 t/m 7 is voor de artikelonderdelen een specificatie van de geraamde en gerealiseerde uitgaven op projectniveau verstrekt. Onderstaand worden hierbij de verklaringen gegeven.

01 Personenvervoer

Als algemene oorzaken voor de lagere realisaties op dit onderdeel kunnen worden genoemd:

1. Vertragingen in de voorbereiding door Ruimtelijke Ordeningsproblematiek/langdurig overleg met gemeenten;
2. Vertragingen in de uitwerking van projecten met als gevolg het later c.q. nog niet afkomen van beschikkingen;
3. Verschuivingen in de planning van de werkzaamheden;
4. Meevallende aanbestedingen en niet benodigde (gereserveerde) bedragen voor schadeloosstellingen;

5. Afwijkende inschattingen als gevolg van a. afwijkende facturering door aannemers en b. een andere verdeling over de jaren van het door RIB als separaat totaal opgenomen bedrag voor onvoorziene uitgaven.

Onderstaand is in tabelvorm de opbouw van de geraamde en gerealiseerde verplichtingen naar projecten aangegeven (bedragen in mln.).

Project	Begr.	Real.	Verschil.
- A'dam-Bijlmer-Loenen	434		- 434
- Loenen-Maarssen	544	20	- 524
- Maarssen-Utrecht	323		- 323
- Nieuwe Halten	9	9	0
- A'dam Zuid/WTC	67		- 67
- AKI-plan	81	52	- 29
- Mer/corridor	3	1	- 2
- kleine projecten	74	13	- 61
- Indexering pp.'96 naar pp.'97		60	60
- Utrechtboog		427	427
- Energievoorziening 2e tranche		110	110
- Voorinvesteringen		5	5
- Halten		6	6
- Diversen		22	22
Totaal	1 535	725	- 810

Zichtbaar is dat de lagere verplichtingenvastlegging zich met name voordoet bij de projecten Adam-Bijlmer-Loenen, Loenen-Maarssen en Maarssen-Utrecht.

Van het project Utrechtboog was de verwachting dat dit al in 1996 zou worden vastgelegd; door vertraging in de onderhandelingen met Amsterdam over de financiering, is dit echter pas in 1997 gebeurd.

Wat betreft de voorbereiding van de 2^e tranche Energievoorziening geldt dat die sneller is afgerond om er zorg voor te dragen dat in het gehele bovenleidingnet een minimale spanning van 1050 Volt aanwezig is.

De lagere uitgaven worden voor een groot deel verklaard door de vertragingen die zich hebben voorgedaan bij de projecten Liempde-Eindhoven: 4-sporig (ca. f 108 mln.) en Riekerpolder-Schiphol-Hoofddorp: 4/6/4-sporig (f 47 mln.).

Bereikte mijlpalen

a. Algemene ontwikkelingen

Aan de voorbereiding en uitvoering van de projecten uit het Tweede Tactisch Pakket spoorweginfrastructuur (TTP) is in 1997 in belangrijke mate gevolg gegeven.

b. In 1997 in dienst gestelde projecten

- Rotterdam Zuid - Dordrecht 4-sp (grotendeels),
- Gouda West (brug met 5^e spoor en perronaanpassing),
- Gaasperdammerweg - Weesp 4-sp,
- Opweg (tunnel met toeleidende wegen op het traject Woerden Gouda).

c. Effect van de maatregelen

Successievelijk zijn verbeteringen van de treindienst mogelijk geworden door betere aansluitingen, snellere of meer treinen.

Voorbeelden hiervan zijn de groei van het aantal treinen op de lijn Amsterdam-Leiden -Den Haag-Rotterdam in 1997, de versnelling van de treindienst op de lijn Nijmegen-Roermond en de geplande uitbreiding van de dienstregeling van NS Reizigers in 1998.

Bovendien worden binnen het NS-concern afspraken gemaakt en maatregelen genomen om de kwaliteit van het treinproduct te verbeteren. In 1996 was sprake van 14,1 miljard reizigerskilometers (inclusief studentenkaart).

In 1997 zijn 14,7 miljard reizigerskilometers inclusief studentenkaart genoteerd (voorlopige schatting).

04 Betuweroute

Het kasoverschot is hoofdzakelijk een gevolg van het uitblijven van de publicatie van het Tracébesluit. Hierdoor hebben de grondaankopen door NS-RIB vertraging opgelopen. Een deel van dit overschot, t.w. f 258 mln., betreft gelden uit het Fonds economische structuurversterking (Fes); deze zijn in 1997 teruggeboekt naar het fonds.

Medio november 1997 heeft een versnelling plaatsgevonden van het Sophia Tracé, dat tussen het rangeerterrein Kijfhoek en Papendrecht ligt. Hierdoor moest een forse verplichtingenverschuiving worden aangebracht.

05 HSL-Zuid

In 1997 is de PKB 4 en het Ontwerp Tracebesluit vastgesteld en is de voorbereiding van de uitvoeringsorganisatie voortgezet. Dit heeft niet geleid tot hogere kosten.

De hogere uitgaven 1997 zijn een gevolg van het (eerder dan verwacht) overmaken van het tweede deel van de vergoeding aan België voor het langere tracé op Belgisch grondgebied. In 1996 was al f 427 mln. aan België betaald; het resterende deel van f 395 mln is in 1997 voldaan.

06 Intermodaal Vervoer

Over 1997 was sprake van vertragingen op een aantal projecten, waaronder: de railservicecentra (rsc) Twente, Waalhaven en Maasvlakte en de regionale terminals Born en Terneuzen.

Wat betreft het rsc Maasvlakte heeft de discussie over de lokatie (gezien in relatie tot de Betuweroute) meer tijd gevergd dan voorzien. Hierdoor is ook vertraging ontstaan in de ontwikkeling van concrete bouwplannen. Bij het rsc Waalhaven is demping van de Margriethaven noodzakelijk. De toestemming van de gemeente Rotterdam heeft evenwel langer op zich laten wachten dan verwacht. Doordat bovendien de inklinkingstijd 1,5 jaar bedraagt, kan pas eind 1999 gestart worden met de bouw. Het rsc Twente is teruggezet naar de planstudiefase.

Artikel 03.02 Onderhoudsbijdragen en kapitaallasten ten behoeve van spoorwegen

a. Grondslag

Op grond van richtlijn nr. 94/440/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 29 juli 1991 wordt de taakorganisatie NS Railinfra-beheer (RIB) belast met het beheer van railinfrastructuur. Uit dit artikel wordt de bijdrage voor kapitaallasten en onderhoudskosten bekostigd. Omdat NS Railinfra-beheer ook het infrabeheer van de sneltram Utrecht-Nieuwegein verzorgt, worden deze onderhoudskosten hier ook verantwoord.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen				Uitgaven			
		Begr.	Real.	Verschil		Begr.	Real.	Verschil	
03.02	Onderh.bijdragen/kap.lasten spoorw.	1 200,0	1 597,3	- 397,3	- 33%	1 224,0	1 399,3	- 175,3	- 14%

c. Toelichting

In de overeenkomst «Over de Wissel Tussen Markt en Overheid» ligt de wens besloten om te komen tot meerjarige budgetafspraken en een daarop afgestemd output georiënteerd bekostigingsmodel. Eind 1997 is overeenstemming bereikt over het meerjarige budget. Dit heeft ertoe geleid dat de beschikkingen voor 1996 en 1997 zijn herzien. De gemaakte afspraken hebben ook aan de basis gelegen van de beschikking voor 1998. Om hieraan te kunnen voldoen, is de verplichtingenraming 1997 uiteindelijk met f 397,3 mln. omhoog bijgesteld.

Met de overeenkomst is tevens overeenstemming bereikt over de kosten voor:

- a. beheer en onderhoud van het net;
- b. de rente en afschrijving van de aangegane leningen ten behoeve van het uitbreidingsprogramma;
- c. de loon- en prijsbijstellingen ten opzichte van 1995, en
- d. sociale veiligheid en veiligheid en veilig werken.

Na aftrek van de overeengekomen efficiëntie-taakstelling, zijn de hogere uitgaven hiermee verklaard.

De Kamer is hierover schriftelijk geïnformeerd met mijn brief van 19 december 1997, met kenmerk DGP/IB/SR/V-724 848.

Mijlpaal

Afspraken inzake meerjarig budget naar aanleiding van de overeenkomst «Over de Wissel Tussen Markt en Overheid»

Artikel 03.05 Garanties voor de aflossingen en rentebetalingen op aangegane geldleningen ten behoeve van het openbaar vervoer

a. Grondslag

De NS kan vanaf 1994 gebruik blijven maken van de staatsgarantie voor leningen voor het beheer van landelijke railinfrastructuur. Dit staat aangegeven in het kabinetsstandpunt naar aanleiding van het advies van de commissie Wijffels (Kamerstukken 1992–1993, 18 986, nr. 4).

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen				Uitgaven			
		Begr.	Real.	Verschil		Begr.	Real.	Verschil	
03.05	Garanties OV	60,0	230,0	- 170,0	- 283%	mem.	0,0	0,0	n.v.t.

c. Onderbouwing

Garantie-overzicht

	<i>Real. '97</i>	<i>Begr. '97</i>	<i>1996</i>	<i>1995</i>
<i>Garantieplafond</i>	<i>3 449,0</i>	<i>3 406,9</i>	<i>3 187,4</i>	
1. uitstaand risico	3 187,4	3 350,3	3 266,8	
2. vervallen/te vervallen	- 31,6	3,4	79,4	
3. Verleende/te verlenen	230,0	60,0	0,0	
4. uitstaand risico 31/12	3 449,0	3 406,9	3 187,4	3 266,8

d. Toelichting

Aan NS Railinfrabeheer is toestemming verleend om maximaal f 231 mln. te lenen onder staatsgarantie. Deze leningen waren benodigd voor het herfinancieren van schulden waarvan de looptijd afliep en voor het REF/GEF (Reizigers Eigen Financiering/ Goederen Eigen Financiering)-uitbreidingsprogramma. Uiteindelijk is voor f 230 mln. geleend op de kapitaalmarkt. Hiervoor is ook staatsgarantie gegeven.

1.3.1.4 BIJDAGEN TEN BEHOEVE VAN REGIONALE/LOKALE WEGEN, VAARWEGEN EN STADS- EN STREEKVERVOER

Artikel 04.01 Investeringsbijdragen ten behoeve van wegen, fiets- en verkeersveiligheidsvoorzieningen

a. Grondslag

Op grond van het Besluit Infrastructuurfonds kunnen lagere overheden een bijdrage aanvragen voor hoofdinfrastructurele voorzieningen in de stad en aansluitingen op het hoofdwegennet, voor fietsinfrastructuur en voor de aanpak van verkeersonveilige situaties en de herinrichting tot 30 km/uur-zones.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven				
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
04.01	Invest.bijdragen	92,0	18,3	73,7	80%	119,4	63,9	55, 5	46%

c. Toelichting

In bijlage 8 is voor de OWN (Onderliggend Wegen Net)-projecten (= artikelonderdeel 01) een specificatie verstrekt van de geraamde en gerealiseerde uitgaven op projectniveau.

Na enkele jaren van vrijwel volledige uitputting van het budget in deze sector, is er in 1997 een kentering gekomen. In zijn algemeenheid is de oorzaak toe te schrijven aan vertragingen in de besluitvorming en afhandeling van enkele nieuwe projecten en ook door een te trage indiening van declaraties door de subsidie-ontvangers.

Het kasoverschot is met name zichtbaar bij het project Amsterdam IJ-boulevard-Oost (ca. f 15 mln.), waar enerzijds sprake is van het niet tijdig indienen van de declaraties voor de kosten van de OWN-component

voor de Piet Heintunnel en anderzijds voor het resterende deel van de IJ-boulevard niet tijdig een beschikking is afgegeven. Andere noemenswaardige oorzaken zijn a. de gunstige aanbesteding van het project Leiden Stationsplein (f 7,5 mln.) en b. de N470 1^e fase Delfgauw (provincie Zuid-Holland), waar de voorbereiding van de subsidie-aanvraag meer tijd in beslag nam (verplichtingen f 20 mln.; uitgaven f 5 mln.). Bij de overige projecten gaat om afwijkingen kleiner dan f 5 mln.

Wat betreft de (lagere) verplichtingen, kunnen verder de volgende projecten worden genoemd: Provincie Overijssel N348 (f 17 mln), Den Bosch Zuid-West-Tangent (f 10 mln.) en Sittard Transferium-pilot (f 6 mln.).

Bereikte mijlpalen

Ten opzichte van het MIT-realisatieprogramma zijn in 1997 de volgende projecten van een (aanvullende) beschikking voorzien:

- Arnhem Centraal;
- Nijmegen Spoorzone;
- Twente doorstroomas Almelo;
- Haarlemmermeer/Amsterdam T106/A9(ROA);
- Hoorn Transferium-pilot;
- Rotterdam Kop van Zuid.

Artikel 04.03 Onderhoudsbijdragen ten behoeve van vaarwegen

a. Grondslag

Het betreft bijdragen die het Rijk geeft aan de provincies Friesland en Groningen voor het onderhoud van de primaire vaarwegen in deze provincies en de overdracht van het beheer en onderhoud van waterstaatswerken door het Rijk aan provincies, gemeenten en waterschappen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen				Uitgaven			
		Begr.	Real.	Vershil		Begr.	Real.	Vershil	
04.03	Onderhoudsbijdr. tbv vaarwegen	8,6	76,0	- 67,4	- 784%	63,5	61,3	2,2	3%

c. Toelichting

De hogere verplichtingenrealisatie is het gevolg van de jaarlijkse indexering van het convenant met betrekking tot het beheer en onderhoud van de Fries-Groningse kanalen en de indexering van de overgedragen vaarwegen in het kader van Brokx-nat.

Artikel 04.04 Investeringsbijdragen ten behoeve van stads- en streekvervoer

a. Grondslag

Op dit artikel worden bijdragen gefinancierd aan openbaar vervoerb企业 en wegbeherende overheidslichamen ten behoeve van de infrastructuur voor het regionale en lokale openbaar vervoer.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen				Uitgaven			
		Begr.	Real.	Verschil		Begr.	Real.	Verschil	
04.04	Invest.bijdr. tbv stad/streekvv.	52,5	1 940,6	- 1 888,1	- 3 596%	283,9	390,0	- 106,1	- 37%

c. Toelichting

In bijlage 9 is voor deze projecten een specificatie verstrekt van de geraamde en gerealiseerde uitgaven op projectniveau

Gedurende de laatste jaren is in deze sector een aanmerkelijke prestatie geleverd. Het investeringsniveau is substantieel toegenomen van f 52 mln. in 1988 tot f 392 mln. in 1997. De uitgaven zijn ten opzichte van de begroting 1997 met f 106 mln. toegenomen (37%).

Er is hoofdzakelijk meer/versneld betaald aan de Beneluxmetro in Rotterdam (f 62 mln.), de Amsterdamse IJ-burgprojecten Piet Heintunnel/Oostertoegang (f 51 mln.), de Tramtunnel Grote Marktstraat (f 22 mln.) en de Steenvoordelij in Den Haag (f 18 mln.).

De reden van de verplichtingenoverschrijding is gelegen in het feit dat het moment van vastleggen van een aantal projecten, met een substantiële kasomvang, door vertraagde besluitvorming van 1996 naar 1997 is verschoven. Het gaat naast de hierboven bij de uitgaven genoemde projecten (totaal: f 1 550 mln., waarvan Beneluxmetro: f 1 372 mln.) voornamelijk om het HOV-Utrecht (Vredenburg/Uithof) voor f 118 mln., Twente (doorstroomassen Enschede en Almelo) voor f 56 mln. en de Kop van Zuid (tram Erasmusbrug/KvZ) voor f 73 mln.

Artikel 04.05 Onderhoudsbijdragen en kapitaallasten ten behoeve van stads- en streekvervoer

a. Grondslag

Enerzijds betreft het de bijdrage voor het onderhoud en de instandhouding van de railinfrastructuur in de gemeenten A'dam, R'dam en Den Haag. Anderzijds gaat het om een bijdrage voor de afkoop oude kapitaallasten metro en tram.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen				Uitgaven			
		Begr.	Real.	Verschil		Begr.	Real.	Verschil	
04.05	Onderh.bijdr./kap.lasten stad/streek	233,4	6,1	227,3	97%	380,2	390,1	- 9,9	- 3%

c. Toelichting

De verantwoording van de onderhoudsbijdragen vindt met ingang van 1998 niet langer op het Infrastructuurfonds plaats, maar op de V&W-begroting (XII). Dit omdat de onderhoudsuitgaven voor (rail-) infrastructuur een integraal onderdeel vormen van de exploitatie. Door een wijziging in het Besluit Personenvervoer is de grondslag voor

betaling van onderhoud van railinfrastructuur uit het fonds komen te vervallen en derhalve ook de vastlegging van de verplichting voor het jaar 1998 die in 1997 was voorzien.

Artikel 04.07 Investeringsbijdragen aan provincies en kaderwetgebieden

a. Grondslag

In de AMvB die is gebaseerd op de Wet Infrastructuurfonds, is de mogelijkheid gecreëerd om investeringsbijdragen aan lagere overheden te verstrekken door een bijdrage aan grote projecten en door een gebundelde doeluitkering voor kleine infrastructuur op het gebied van openbaar vervoer, verkeersveiligheid, stedelijke wegen en fietspaden.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven				
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
04.07	Invest.bijdr. aan prov./ kaderw.geb.	0,0	231,3	- 231,3	n.v.t.	213,0	212,0	1,0	0%

c. Toelichting

De gewijzigde (verplichtingen-)inzichten hebben in de eerste plaats te maken met het feit dat met de Provincies en de Kaderwetgebieden, de projecten over 1995 zijn afgerekend. Daarnaast zijn aan de Kaderwetgebieden al in 1997 meerjarige budgetten ter beschikking gesteld, zodat de investeringen daar beter op konden worden afgestemd. Tenslotte zijn enkele lopende verplichtingen van de nog af te wikkelen projecten aangepast (voor nog te betalen BTW en prijsbijstellingen).

1.3.1.5 ALGEMENE UITGAVEN

Artikel 05.01 Te saneren uitgaven

a. Grondslag

Het gaat om uitgaven die verband houden met diverse bijdragen aan derden.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven				
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
05.01	Te saneren uitgaven	0,4	0,2	0,2	50%	0,4	0,1	0,3	75%

c. Toelichting

De Nederlandse Spoorwegen heeft geen rekening ingediend voor de betaling van de bijdrage aan de bediening van de spoorbrug over de Oude Maas bij Dordrecht.

Artikel 05.03 Overige uitgaven

a. Grondslag

Het betreft een bijdrage van het Rijk aan de gemeente R'dam voor infrastructurele voorzieningen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven				
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
05.03	Overige uitgaven	117,0	0,0	117,0	100%	19,5	0,0	19,5	100%

c. Toelichting

Overeenkomstig het gestelde in de oorspronkelijke begroting voor het jaar 1997 (Kamerstukken II, 1996/1997, 25 000, hoofdstuk A, nr. 2, blz. 73) is deze bijdrage overgeboekt naar uitgavenartikel 03.01 «Investeringsbijdragen t.b.v. spoorwegen».

Artikel 05.05 Bodemsanering

a. Grondslag

Het gaat om bodemsanering voortvloeiende uit de aanleg van infrastructuurprojecten uit de investeringsimpuls (i.h.k.v. ontsluiting van VINEX-lokaties) en voor bodem-verontreiniging in NS-percelen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven				
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
05.05	Bodemsanering	35,0	2,5	32,5	93%	61,0	28,9	32,1	53%

c. Toelichting

De gereserveerde verplichtingenruimte voor bodemsanering behoefde in 1997 (vrijwel) niet te worden aangesproken. Veelal als gevolg van het feit dat, de investeringsprojecten/ VINEX-locaties later van start gaan dan gepland, dat er nog geen concrete projectvoorstellen zijn ontvangen of, dat er bij de projecten geen vervuilde grond werd aangetroffen.

Het feit dat er geen projectvoorstellen zijn ontvangen, is ook de reden van het kasoverschot van f 32 mln.; hiervan was f 6 mln. geraamd voor het schoonmaken van vervuilde grond bij het project Beneluxmetro. De in de begroting voorziene f 25 mln. ten behoeve van het Bodemsaneringsfonds van de NS is overigens geheel gerealiseerd.

Artikel 05.06 Bevordering verkeersveiligheid

a. Grondslag

Het Start-programma Duurzaam Veilig bestaat uit een pakket maatregelen ter verhoging van de verkeersveiligheid. De gemeenten en provincies dragen de helft van de kosten van het programma.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Verplichtingen			Uitgaven				
		Begr.	Real.	Verschil	Begr.	Real.	Verschil		
05.06	Bevord. verkeersveiligheid	25,0	0,0	25,0	100%	25,0	0,0	25,0	100%

c. Toelichting

Het amendement van Heemst – dat gericht was op een start per 1997 – kon niet worden uitgevoerd, omdat de besprekingen met het IPO en de VNG over het programma nog gaande zijn, waardoor pas in 1998 kan worden gestart. De gelden zijn om deze reden teruggeboekt naar het Rijkswegenprogramma, waar deze oorspronkelijk vandaan kwamen.

1.3.2 Ontvangsten

1.3.2.1 RIJKSWEGEN

Artikel 01.01 Ontvangsten ten behoeve van investeringen Rijkswegen

a. Grondslag

Op dit artikel worden bijdragen van derden in de kosten van projecten voor aan te leggen en te verbeteren wegen en oeververbindingen opgenomen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
01.01	Ontv'n tbv investeringen rijkswegen	101,9	91,4	10,5	10%

c. Toelichting

De lagere ontvangsten hebben voornamelijk betrekking op een aantal projecten waarvan om diverse redenen de (start van de) uitvoering is vertraagd; bijgevolg zijn minder bijdragen van derden hierin verkregen. Het gaat om de projecten:

- rijksweg 50 Eindhoven-Oss (bijdrage begin 1998 verkregen);
- rijksweg 58 knooppunt De Baars (Raad van State procedure);
- rijksweg 50 Kampen-Emmeloord (grondwerkzaamheden zijn eind 1997 gestart en zullen voorjaar 1998 gereed zijn, waarna gedeclareerd kan worden);
- rijksweg 37, ombouw naar 2x2. Van de provincie Drenthe is f 5 mln. ontvangen in plaats van f 9 mln.

Artikel 01.02 Ontvangsten ten behoeve van onderhoud Rijkswegen

a. Grondslag

Het gaat om bijdragen van derden in de kosten van onderhoud (onder andere tunnel de Noord en Wijkertunnel) alsmede om vergoedingen in verband met schades aan het wegmeubilair en door aannemers teruggestorte bedragen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
01.02	Ontvangsten tbv onderhoud rijksw.	36,0	41,4	- 5,4	- 15%

c. Toelichting

Het gaat hier nagenoeg geheel om vergoedingen die van derden zijn verkregen in verband met schade aan het wegmeubilair.

1.3.2.2 RIJKSVAARWEGEN

Artikel 02.01 Ontvangsten ten behoeve van investeringen Rijkswaerwegen

a. Grondslag

Ten gunste van dit artikel komen de bijdragen van derden in projecten van het overeenkomstige uitgavenartikel 02.01.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
02.01	Ontv. tbv investeringen rijkswaerw.	45,4	15,6	29,8	66%

c. Toelichting

Doordat er minder wrakopruiings-werkzaamheden in de Westerschelde zijn verricht, heeft België ook minder bijdragen in de kosten voor die werkzaamheden.

Artikel 02.02 Ontvangsten ten behoeve van onderhoud Rijkswaerwegen

a. Grondslag

Op dit artikel worden de inkomsten verantwoord uit de bijdragen voor activiteiten die door het Rijk voor derden worden uitgevoerd. Daarnaast gaat het om de opbrengsten uit de verkoop van zandwinning.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
02.02	Ontv. tbv onderhoud rijkswaerw.	13,4	40,8	- 27,4	- 204%

c. Toelichting

Met ingang van 1997 zijn de ramingen voor de exploitatie-uitgaven van de in de regionale Rijkswaterstaat geïntegreerde nautische beheerstaken in de begroting van het Infrastructuurfonds opgenomen. Als gevolg daarvan zijn tevens de daarmee samenhangende inkomsten (de bijdrage van België in de exploitatiekosten van de Schelderadarketen) ten gunste van het fonds verantwoord (ruim f 8 mln.).

De resterende meerontvangsten hebben nagenoeg geheel betrekking op vergoedingen van Rotterdam in verband met a. de levering van zand, uit een als proef aangelegde zandvangtrog (ca. f 14 mln.) en b. de kosten voor het vervoer naar en de verwerking van het ontgraven van zeezand op de Noordzeewesthoek van de Europahaven (ca. f 5 mln.).

1.3.2.3 NATIONALE RAILWEGEN

Artikel 03.01 Ontvangsten ten behoeve van investeringsbijdragen spoorwegen

a. Grondslag

Op dit artikel worden de bijdragen van derden voor railinfrastructuur verantwoord.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
03.01	Ontv. tbv invest.bijdr. spoorwegen	3,1	104,6	- 101,5	- 3274%

c. Toelichting

De ontvangsten hebben voor het grootste deel betrekking op EU-bijdragen in de kosten van HSL-Zuid, HST-Oost en Betuweroute. Het resterende bedrag heeft voornamelijk betrekking op twee extra ontvangen TEN-gelden van de EU (totaal f 22 mln.); een achterstallige bijdrage over 1996 en een tranche die eerst in 1998 werd geraamd.

Artikel 03.07 Verrekening voorschotten openbaar vervoer en goederenvervoer per spoor

a. Grondslag

Indien in voorgaande jaren een te hoge bijdrage is verstrekt voor infrastructuur openbaar vervoer of goederenvervoer per spoor, dan worden de ontvangsten op dit artikel verantwoord.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
03.07	Verrekening voorschotten	mem.	50,6	- 50,6	n.v.t.

c. Toelichting

De ontvangsten betreffen afrekeningen van teveel betaalde voorschotten over 1996 voor de aanleg van NS-personenvervoer.

1.3.2.4 ALGEMENE ONTVANGSTEN

Artikel 05.03 Overige ontvangsten

a. Grondslag

Het betreft ontvangsten die niet onder de andere ontvangstartikelen van het fonds vallen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
05.03	Overige ontvangsten	3,0	63,9	- 60,9	- 2 030%

c. Toelichting

Voor bijna f 45 mln. betreft dit de vaststelling van de bijdrage 1995 van NS Railbeheer, waarover de Kamer reeds is geïnformeerd met mijn brief van 19 december 1997, met kenmerk DGP/IB/SR/V-724 848.

Het overige wordt verklaard door de verkoop van meer overhoeken (niet meer benodigde percelen grond) en vanwege de administratieve verwerking van de pilot bij de Meetkundige Dienst (voor een uitvoeriger verklaring wordt verwezen naar de tweede begrotingswijziging over 1997).

Artikel 05.04 Voordelig saldo van de afgesloten rekeningen

a. Grondslag

Op dit artikel wordt het voordelig saldo van het Infrastructuurfonds verantwoord.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
05.04	Voordelig saldo afgesl. rekeningen	mem.	455,4	- 455,4	n.v.t.

c. Toelichting

Het voordelig saldo 1996, dat wordt gevormd door de saldering van de in dat jaar gerealiseerde uitgaven en inkomsten, bedroeg ruim f 455 mln. en is in 1997 als ontvangst ten gunste van dit artikel gebracht.

1.3.2.5 BIJDRAGEN TEN LASTE VAN ANDERE BEGROTINGEN VAN HET RIJK

Artikel 07.02 Bijdragen ten laste van de begroting van Economische Zaken

a. Grondslag

Ten gunste van dit artikel worden bijdragen van EZ voor de rijkswegeninfrastructuur in het kader van het Integraal Structuurplan Noorden des Lands (ISP) en de Bijzondere Regionale Toeslag (BRT) ontvangen.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
07.02	Bijdragen tlv begroting EZ	3,0	0,0	3,0	n.v.t.

c. Toelichting

In de begroting was ten onrechte rekening gehouden met een bijdrage van EZ voor rijksweg 7 Rondweg Sneek (planstudieproject) en één voor een klein verbeteringswerk (reconstructie Dalweg, rijksweg 33), waarvan de bijdrage echter al in een voorgaand jaar is ontvangen.

Artikel 07.04 Bijdragen ten laste van het Fonds Economische Structuurversterking

a. Grondslag

Op dit artikel wordt de bijdrage ten laste van het Fes aan het Infrastructuurfonds verantwoord.

b. Realisatiecijfers

Tabel: Begroting versus Realisatie (in mln.)

Art.	Omschrijving	Ontvangsten			
		Begr.	Real.	Verschil	
07.04	Bijdragen tlv Fes	1 632,0	1 393,9	238,1	15%

Onderbouwing

In onderstaande tabel is de bijdrage uit het Fes uitgesplitst naar de verschillende categoriën van projecten (in mln.).

Omschrijving	Real.'97	Begr.'97	1996
- Investeringsimpuls	1 026	991	877
- Betuweroute	337	595	113
- HSL-Zuid	17	0	181
- Bodemsanering	14	46	12
Totaal	1 394	1 632	1 183

d. Toelichting

Voor een nadere toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar artikel 03.01 (Betuweroute en HSL-Zuid) en artikel 04.04 (investeringsimpuls/Beneluxmetro) en artikel 05.05 (Bodemsanering).

Nederland

1. Realisatieprogramma Hoofdwegennet (artikel 01.01)

Project:		Uitgaven 1997:		
Weg	Omschrijving	Begroot	Real.	Verschil
Stadsgewest Amsterdam				
2	Aansluiting Meibergdreef	15		- 15
8	Knpt. Zaandam; reconstructie	21	16	- 5
10	IJ-boulevard: aanleg aansluiting	32	27	- 5
Stadsgewest Rotterdam				
4	2e Beneluxtunnel, incl. aansl.wegen asw 2x2 wordt asw 2x2 + 2x2 en aanpassing B.ster	40	35	- 5
15	Europaweg (Dintelhavenbrug; Calandtunnel en aansluitingen*)	35	46	11
15	Vaanplein (rw29)-Ridderster (rw16) Breiwerken/parallelbanen/2fly-overs	55	47	- 8
20	Giessenplein; reconstructie	9	0	- 9
29	R'dam (rw15)-Heinenoord asw 2x2 wordt 2x3, incl. aanleg langzaamverkeerstunnel *)	50	54	4
Stadsgewest Den Haag				
4	Leiden(rw 11-oost)-Pr.Clausplein (rw12) asw 2x2 wordt 2x3	56	48	- 8
4	Pr.Clausplein (rw12)-Knpt.Ypenburg (rw13)-Harnasch Knpt. (rw54)-Delft (Kruithuisweg) Breiwerken, aw 1x2 wordt asw 2x3/aanleg asw 2x3 en aanleg asw 2x2	70	59	- 11
11	Leiden(rw4)-Alphen a/d Rijn; aanleg aw 1x2, incl. Alphen aquaduct	39	54	15
Stadsgewest Utrecht				
2	Knpt. Oudenrijn (rw12)-Knpt. Everdingen (rw27), incl. 2e brug o/d Lek bij Vianen en verzorgingsplaats: asw 2x3/2 wordt 2x4/3	41	22	- 19
12	Lunetten-Bunnik; asw 2x2 wordt 2x3	23	24	1
Corridor Randstad-Midden-Zuid-Duitsland				
2	2e Brug o/d Waal bij Zaltbommel incl. aansluitende wegen: Aanleg asw 2x3	24	13	- 11
15	Reconstructie Wijngaarden *)	2	18	16
Corridor Randstad-België-Frankrijk				
4	Knpt. Badhoevedorp-aansluiting Hoofddorp, incl. 2e Schiphol tunnel: asw 2x4 wordt 2x3+2x2	62	28	- 34
Overig Hoofdwegennet				
9	Heiloo-Alkmaar	3	2	- 1
9	Alkmaar-Den Helder, lokale aanpassingen *)	6	14	8
27	Knpt. Eemnes-Almere, incl. 2e brug Aanleg asw 2x2 *)	40	37	- 3
30	Rw12-Postweg (omlegging Ede) asw 2x2 *)	30	8	- 22
32	Havelterberg-Bergweg aw 1x2 wordt asw 2x2	15	13	- 2
32	Wolvega Noord-Heerenveen (rw7), incl. Knpt. H'veen: aw 1x2 wordt asw 2x2	20	29	9
37	Hoogeveen-Holsloot-Emmen (rw34)-Duitse grens: aw 2x2/ asw 2x2	21	14	- 7
50	Eindhoven-Oss asw 2x2 *)	60	27	- 33
54	Rijswijk (rw4)-Wateringen, aw 2x2	15	10	- 5
58	Omlegging om Etten Leur, aw 2x2 wordt asw 2x2	20	9	- 11
Kleine projecten		178	209	31
Automatisering en huisvesting		15	29	14
Vorbereiding uitvoering		70	43	- 27
Totaal Realisatieprogramma incl. overplanning		1 067	935	- 132
Overplanning		- 97		97
Totaal Realisatieprogramma excl. overplanning		970	935	- 35

* Investeringsimpuls (deels)

* Het totaal van f 970 mln. is inclusief amendement van Heemst inzake Verkeersveiligheidsbeleid (f 25 mln.)

2. Realisatieprogramma Hoofdvaarwegennet (artikel 02.01)

Omschrijving	Uitgaven 1997:		
	Begroot	Real.	Verschil
renovatie Noordzeesluizen IJmuiden	24	15	- 9
Amsterdam-Rijnkanaal, afbouw verruiming *	1	1	0
Waal, realisatie toekomstvisie *	27	26	- 1
Oranjesluizen, renovatie bestaand complex *	18	11	- 7
Z-Willemsvaart/Wessem-Nederweert * FASE 1	7	8	1
Z-Willemsvaart, renovatie middendeel tot kl. II	2	10	8
Vaarweg Lemmer-Delfzijl	19	12	- 7
- verruimen kanalen			
- vernieuwen Oostersluis			
- vervanging brug Lemmer			
- verbreding van Starckenborghkanaal tot kl. V			
Maasroute, modernisering FASE 1	35	49	14
- brugverhogingen Julianakanaal			
- voorhavens/wachthavens			
- nieuwe 2e sluis Lith			
Twenthekanalen, verruiming; excl. kunstwerken*	5	1	- 4
IJsselm., A'dam-Lemmer; verbreding/verdieping kl.V*	9	0	- 9
Verdrag Verdieping Westerschelde	64	18	- 46
Kleine realisatieprojecten (<25Mf.)	33	41	8
Vorbereidingskosten Planstudie incl. Verkenn.	9	8	- 1
Totaal realisatieprogramma	253	200	- 53
Overplanning	- 23	23	
Begroting (= art. IF02.01)	230	200	- 30

* Investeringsimpuls

3. Realisatieprogramma Spoorwegennet Personenvervoer *1 (p.p. 1996)(art. 03.01.01)

Project		Uitgaven 1997		
Proj.ID	Omschrijving	Begro-ting	Realisatie	Verschil
A'dam-Den Haag – R'dam- Dordrecht *2				
1 010	A'dam CS-Zaanstraat: 6-sporig	6,5	7,3	0,8
1 020	Riekerpolder-Schiphol-Hoofddorp:4/6/4-sporig	153,7	107,0	- 46,7
1 040	Leiden-Den Haag Mariahoeve:4-sporig	14,0	11,0	- 3,0
1 050	Den Haag-Rijswijk: 4-sporig *3	13,0	8,1	- 4,9
1 080	Delfhavense Schiebruggen: hoog en 4-sporig	5,5	3,3	- 2,2
1 090	Willemspoortunnel (incl.4e spoor) *4	4,9	0,2	- 4,7
1 011	R'dam Zuid-Dordrecht:4/6-sporig	55,0	73,1	18,1
R'dam/Den Haag – Utrecht *2				
2 020	Moordrecht-Gouda: hoge brug en 4-sporig	8,8	0,4	- 8,4
2 030	Gouda westzijde: 5e spoor	17,0	20,1	3,1
2 040	Gouda-Gouda Oost: 4-sporig	7,5	3,1	- 4,4
2 050	Gouda oost-Woerden 1e fase (kunstweg Opweg)	5,0	4,4	- 0,6
2 060	Woerden-Harmelen: 4-sporig fase 1	20,6	3,7	- 16,9
2 080	Utrecht Noord capaciteitsvergroting	12,7	6,5	- 6,2
A'dam – Utrecht – Maastricht/Heerlen				
3 012	Utrechtboog	17,0	- 17,0	
3 101	Amsterdam Bijlmer-Loenen: 4-sporig		0,0	
3 011	Loenen- Maarssen: 4-sporig	15,0	3,2	- 11,8
3 013	Maarssen-Utrecht CS: 4-sporig		0,0	
3 020	Den Bosch: wijziging emplacement + 3e spoor	40,0	31,4	- 8,6
3 032	Boxtel-Liempde: 4-sporig + vk. 50,0	46,3	- 3,7	
3 033	Liempde-Eindhoven: 4-sporig *5	150,0	42,1	- 107,9
A'dam/Schiphol – Den Helder/Hoorn				
4 010	Heerhugowaard-Schagen: 2-sporig	4,0	9,3	5,3
4 030	Hoorn-Hoorn kersenboogerd	0,1	0,1	
A'dam/Amersfoort – Zwolle – Groningen				
5 010	Gaasperdammerweg aansl.-Weesp: 4-sporig	15,0	13,8	- 1,2
5 020	Amersfoort-Amersfoort aansl.: 4-sporig	37,0	43,8	6,8
Utrecht- Arnhem -Zevenaar				
6 010	Arnhem Westzijde	29,0	24,5	- 4,5
Stations en stationsaanpassingen				
9 110	A'dam CS spoor 15	10,3	5,3	- 5,0
9 111	A'dam CS spoor 16 fase 1	35,0	- 35,0	
9 130	Utrecht CS 7e perron	5,0	- 5,0	
9 900	Nieuwe Halten (incl. OLAN)	12,8	7,3	- 5,5
Overige lijndelen				
9 510	Zuidelijk tak A'dam	0,5	0,5	
9 511	Amsterdam Zuid/WTC: 4-sporig	1,0	- 1,0	
9 520	Flevolijn Oostboog	10,0	- 10,0	
9 540	Groningen-Leeuwarden: 2-sporig *6	60,0	69,0	9,0
Overige projecten enz.				
9 910	AKI-plan en veiligheidsknelpunten	56,5	18,3	- 38,2
9 930	Afloop/slotbetaling aflopende lijnen/ halten	0,1	0,1	
9 950	Kleine projecten	18,5	- 18,5	
9 960	Uitbreidingsinvesteringen		0,0	
9 970	Verbetering energievoorziening 1500V	20,0	87,6	67,6

Project	Uitgaven 1997			
Vorbereidingsuitgaven Planstudie- Verkenningenprogr.				
9 920	Bijdr. corridorstudies en MER	3,0	0,8	- 2,2
9 930	Voorinvestering realisatie- en planstudie- projecten	10,0	- 10,0	
9850	Vorbereiding HSL-oost	2,0	10,8	8,8
Afrekening 4e kwartaal 1996		28,1	28,1	
Totaal realisatieprogramma		925,3	690,5	- 234,8
Overplanning		- 84,1		84,1
Totaal budget		841,2	690,5	- 150,7

* 1 Realisatie van het project met eindonderhandelingen inzake verwerving en aanbesteding, kostenmarge 5%.

* 2 De versnelde uitvoering van projecten uit deze corridor wordt deels gefinancierd via bijdragen uit de Investeringsimpuls.

* 3 Projectkosten incl. gemeentelijke bijdrage.

* 4 Excl. PM voor nog te betalen schadeclaims.

* 5 De bedragen zijn incl. de bijdragen uit de investeringsimpuls en de geraamde bijdrage van de regio ad f 35 mln.

* 6 De bedragen zijn incl. de bijdragen uit de investeringsimpuls.

4. Realisatieprogramma Spoorwegennet Goederenvervoer (art. 03.01.02)

Project		Uitgaven 1997		
Proj.ID	Omschrijving	Begroot	Real.	Verschil
141 259	Lombardijen vrije kruising	11	8	- 3
141 257	Lombardijen-Barendrecht: aanleg goed-			
320 174	.spoor			
	Aslasten cluster I	20	25	5
	Vorbereidingskosten NO-verbinding BR	14	10	- 4
930 508	Bijdrageregeling spooransluitingen	5	4	- 1
Totaal realisatieprogramma		50	47	- 3
Overplanning		- 5		
Totaal budget 03.01.02		45	47	2

5. Programma Betuweroute (art. 03.01.04)

Project		Uitgaven 1997		
Proj.ID	Omschrijving	Begroot	Real.	Verschil
	* reguliere SVV-middelen	197	25	- 172
	* Fes-middelen	595	337	- 258
Totaal realisatieprogramma		792	362	- 430

6. Realisatieprogramma Hogesnelheidslijn-Zuid (art. 03.01.05)

Project:		Uitgaven 1997		
Proj.ID	Omschrijving	Begroot	Real.	Verschil
9800	Vorbereiding HSL-Zuid	111	497	386
	* Fes-middelen		17	17
Totaal realisatieprogramma		111	514	403

7. Realisatieprogramma Intermodaal Vervoer (art. 03.01.06)

Project		Uitgaven 1997		
Proj.ID	Omschrijving	Begroot	Real.	Verschil
320 124	Veendam (spooransluiting)			0
	Twente	17		- 17
	RSC Maasvlakte	20		- 20
	RSC Waalhaven	20		- 20
	Regionale terminals	8	6	- 2
Totaal realisatieprogramma		65	6	- 59
Overplanning		- 6		
Totaal budget 03.01.06		59	6	- 53

8. Realisatieprogramma Onderliggend Wegennet (art. 04.01.01)

Project		Uitgaven 1997		
Proj.ID	Omschrijving	Begroot	Real.	Verschil
Enschede	Zuidelijke invalsweg	4,0	2,6	- 1,4
Hengelo	Centrumring/Velourtunnel	3,0		- 3,0
Arnhem	Centraal	3,0		- 3,0
Kampen	Stadsbrug	2,0		- 2,0
Nijmegen	Spoorzone	2,0	0,1	- 1,9
Prov.Overijssel	N 348	1,0	- 1,0	
Amersfoort	Groeistad	2,0	0,9	- 1,1
Amersfoort	Centraal Stadsgebied, 1e fase	3,0	0,5	- 2,5
Utrecht	Transferium-pilot Westraven	3,0		- 3,0
A'dam	IJ-boulevard-oost (BPR205)	16,5	1,9	- 14,6
H'meer/A'dam	T 106/A9 (ROA)	3,0		- 3,0
A'dam	Transferium-pilot AZO	1,0	3,2	2,2
Heemskerk	spoorviaduct T54	0,3		- 0,3
Hoorn	transferium-pilot	1,7		- 1,7
Heerhugowaard	transferium-pilot	0,2		- 0,2
Almere	transferium-pilot	0,7		- 0,7
R'dam	Kop van Zuid (BPR 230/234)	6,6	2,0	- 4,6
R'dam	Structuurschema Zeehavens	2,9	0,5	- 2,4
Capelle	A.v. Rijkevorselweg	0,3	1,4	1,1
Eemhaven	A15, aansl.	1,0		- 1,0
R'dam	Parklane fase 1, Giess.pl. 1,0	0,1		- 0,9
Barendrecht	Rondweg	3,0	3,1	0,1
Leiden	Stationsplein	8,0	0,6	- 7,4
Kwintsheul	Omleiding Kwintsheul (N222)	2,0	0,9	- 1,1
Den Haag	Zuidelijke randweg (N 211)	3,0	5,1	2,1
Den Haag	Vaillantlaan	1,6		- 1,6
Den Haag	Doorstroming Parkeerruit	3,0		- 3,0
Den Haag	Koningstunnel	7,8	9,5	1,7
Prov.Zuid-Holland	N 470 1e fase, Delfgauw c. 5,0	- 5,0		
Prov.Z-H/Leiden	transferium A44/S4	1,7	0,2	- 1,5
Prov.Zuid-Holland	Westland, duurzaam veilig			0,0
Bodegraven	Transferium-pilot	1,6		- 1,6
Tilburg	N.O. tangent/A65 Tilburg	5,0	5,5	0,5
Tilburg	Zuid-West Tangent	3,1		- 3,1
Geldrop	Grijzenrooijseweg	1,2	2,8	1,6
Raamsdonkveer	Transferium-pilot	1,0		- 1,0
Heerlen CD	Zwart 1	5,5	9,2	3,7
Sittard	Transferium-pilot	3,5		- 3,5
Renesse	Transferium-pilot	0,3	0,8	0,5
Diversen			1,4	1,4
Totaal realisatieprogramma		114,5	52,3	- 62,2
Overplanning		- 10,1		10,1
Totaal budget		104,4	52,3	- 52,1

9. Realisatieprogramma Stads- en streekvervoer (artikel 04.04)

Project		Uitgaven 1997		
Proj.ID	Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil
Stadsregio A'dam (ROA)				
a.010	ringtram	37	23	- 14
a.020	Gebiedsgewijze aanpak Schiphol	7	3	- 4
a.030	Gebiedsgewijze aanpak Zuid-Oost	3		- 3
a.040	Zuidtangent kerntraject fase 1 (VINEX)	35	29	- 6
a.040	Zuidtangent kerntraject fase 2	15		- 15
a.050	busbaan IJpendam- 't Schouw	5	6	1
a.060	Tram Amstelveen Westwijk	1		- 1
a.502	IJrail PH-tunnel		7	7
a.502	IJrail PH-oostertoegang		51	51
a.504	Nood-Zuidlijn N-WTC		9	9
a.900	diverse projecten < f 25 mln. (GDU)			0
Stadsregio R'dam (SRR)				
r.021	Kop van Zuid metrostation	15	14	- 1
r.022	Kop van Zuid ov-deel stadsbrug	18	10	- 8
r.023	TramPlus (Kop van Zuid/Erasmusbrug tram)	15	23	8
r.023	TramPlus (CS-Lombardijen)	8		- 8
r.032	NZ-metro, station Beurs	6	4	- 2
r.504	NZ-metro upgrading	6	9	3
r.040	station Lombardijen	5	2	- 3
r.060	busbaan Groene kruisweg 2e fase	8	3	- 5
r.501	Beneluxmetro (*1)	38	100	62
r.900	diverse projecten < f 25 mln. (GDU)			0
Stadsregio Haaglanden				
h.030	verlengen tramlijn 1 Delft Zuid	8	1	- 7
h.040	tramtunnel Hollands spoor	10	2	- 8
h.050	Tramlijn Steenvoorde	5	23	18
h.060	tramtunnel Grote Marktstraat	25	47	22
h.065	Koningstunnel (vh Rijn/Lekstraat)	5	4	- 1
h.070	Trambaan HS-Rijswijkseplein	2		- 2
h.900	diverse projecten < f 25 mln. (GDU)			0
Stadsregio Utrecht (RBU)				
diverse projecten < f 25 mln. (GDU)				
0				
Overig Nederland				
o.010	Leiden Centraal project (ov deel)	8	5	- 3
o.501	Arnhem Nijmegen (Arnhem Centraal)	3	3	0
o.501	Arnhem Nijmegen (Nijmegen spoorzone)	2		- 2
o.505	VINEX Twente (doorstroomas Enschede)	3	6	3
o.502	Eindhoven	8	7	- 1
o.503	VVR-s buiten de Randstad (tzt deels GDU)			0
o.800	MER-en planstudies	5		- 5
o.900	diverse projecten < f 25 mln.	7		- 7
Totaal realisatieprogramma		313	391	78
Overplanning		- 29		
Totaal budget		284	391	107

(*1) Oude benaming: metro Marconiplein-Schiedam-Hoogvliet

HOOFDSTUK 2

Saldibalans per 31 december 1997 van het Infrastructuurfonds, voorzien van toelichting

Activa	
Begrotingsuitgaven	f 7 378 057.278
Extra-comptabele vorderingen	84 926 101
Leningen u/g	5 770 718
Voorschotten	975 253 634
Tegenrekening openstaande verplichtingen	21 213 606 884
Tegenrekening garantieverplichtingen	3 448 973 015
Sluitrekening met Verkeer & Waterstaat (XII)	334 036 254
Totaal-activa	f 33 440 623 884

Passiva:	
Begrotingsontvangsten	f 7 712 093 532
Openstaande verplichtingen	21 213 606 884
Openstaande garantieverplichtingen	3 448 973 015
Tegenrekening extra-comptabele vorderingen	84 926 101
Tegenrekening leningen u/g	5 770 718
Tegenrekening voorschotten	975 253 634
Totaal-passiva	f 33 440 623 884

2.1 Inleiding

Samenstelling

Bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat is géén sprake van een afzonderlijk beheer en daarmee gepaard gaande afgezonderde administratie met betrekking tot de begrotingen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) en het Infrastructuurfonds. Vanuit het geautomatiseerde systeem is een uitsplitsing naar twee saldibalansen dan ook niet mogelijk.

Om toch aan de wens van afzonderlijke saldibalansen tegemoet te komen is een tweetal overzichten opgesteld. Daarbij is gebruik gemaakt van de in de verplichtingen-administratie van het Financieel Administratief Informatie Systeem (FAIS) vastgelegde gegevensstructuur, waarin voor iedere begroting afzonderlijk een hoofdstuknummer is opgenomen. Posten die niet zonder meer toewijsbaar zijn aan een bepaalde begroting, zijn opgenomen in de saldibalans van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII).

Daarmee is de saldibalans volgens het gestelde in de Regeling Departementale Begrotingsadministratie (RDB) samengesteld.

2.2 Activa

2.2.1 Begrotingsuitgaven

f 7 378 057 278,81

Grondslag

De begrotingsuitgaven van het Infrastructuurfonds sluiten aan op de rekening. Ze zijn artikelsgewijs verdeeld in kolom 2 (realisatie) van de rekening van het fonds, onderdeel uitgaven en verplichtingen, welke rekening als staat bij de financiële verantwoording behoort.

2.2.2 Extra-comptabele vorderingen

f 84 926 101,16

De cijfers

De openstaande aantallen en totaalbedragen van de extra-comptabele vorderingen zijn in tabel 1 gespecificeerd.

Tabel 1: Extra-comptabele vorderingen (bedragen x f 1 000,00)

Openstaand	1997		1996		1995	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag
posten < 1 jaar	1 610	43 403	1 470	38 415	1 710	36 202
posten > 1 jaar	820	41 523	1 010	33 582	1 030	15 096
Totaal	2 430	84 926	2 480	71 997	2 740	51 298

Toelichting

De extra-comptabele vorderingen kunnen grotendeels als direct opeisbare vorderingen worden beschouwd. Daar waar sprake is van dubieuze vorderingen of op termijn opeisbare vorderingen, is dit expliciet vermeld.

Tabel 1 vertoont een toename van de bedragen. Dit is mede het gevolg van een toename van de begrotingsuitgaven en projecten in uitvoering

Uit hoofde van investeringen in de aanleg, verbetering en benutting van rijkswegen, zijn vorderingen ontstaan. Twee zijn vermeldenswaardig.

Zo bestaat er een vordering op de provincie Noord-Brabant van f 11 mln. voor een bijdrage aan rijksweg A50. Deze vordering – ontstaan in 1997 – zal naar verwachting in 1998 worden afgewikkeld. Tevens moet Gedeputeerde Staten van Friesland f 8 mln. bijdragen voor de ombouw van rijksweg A31 van een enkelaar een dubbelbaansweg. Dit bedrag zal naar verwachting in de jaren 1998 en 1999 worden ontvangen.

Voor het instandhouden van de bestaande infrastructuur staan er nog vorderingen open. Het grootste deel is ontstaan door diverse schadevaringen op de Westerschelde. Dit voor een bedrag van circa f 20 mln..

2.2.3 Leningen u/g

f 5 770 717,54

Grondslag

De door het ministerie van Verkeer en Waterstaat verstrekte geldleningen (niet zijnde voorschotten) worden afzonderlijk weergegeven. Deze leningen kunnen, gezien het specifieke karakter, zowel als op korte termijn opeisbare vorderingen, als op lange termijn opeisbare vorderingen worden beschouwd.

De cijfers

Tabel 2 geeft inzicht in de openstaande bedragen van de verstrekte geldleningen per geldnemer weer.

Tabel 2: Leningen u/g (x mln. guldens)

Naam	bedrag
Gemeente Rotterdam	4,2
Overige	1,6
Totaal	5,8

Toelichting

De lening aan de gemeente Rotterdam betreft de bouw van de Maastunnel.

De aflossing ligt op schema en de ontvangst van de laatste termijn zal in het jaar 2005 plaatsvinden.

2.2.4 Voorschotten

f 975 253 633,83

De cijfers

Tabel 3 geeft inzage in de aantallen en totaalbedragen van de openstaande voorschotten, die in het dienstjaar 1997, alsmede in voorgaande jaren zijn verstrekt. Dit verdeeld in posten die korter dan een jaar openstaan en posten die langer dan een jaar openstaan.

Tabel 3: Voorschotten (bedragen x f 1 000,00)

Openstaand	1997		1996		1995	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag
posten < 1 jaar	200	761 863	100	587 527	180	684 588
posten > 1 jaar	130	213 391	110	285 567	90	77 404
Totaal	330	975 254	210	873 094	270	761 992

In tabel 4 wordt, conform de gewijzigde regelgeving, met ingang van het jaar 1996 informatie verstrekt over de in 1997 afgerekende voorschotten.

Tabel 4: Afgerekende voorschotten (x mln. gulden)

Stand per 31 december 1996	873,1
In 1997 vastgelegde voorschotten	875,5
	1 748,6
In 1997 afgerekende voorschotten	- 773,3
Openstaand per 31 december 1997	975,3

Toelichting

De opgenomen voorschotten betreffen betalingen waarvan nog niet is vastgesteld dat aan alle relevante voorwaarden is voldaan. Het gaat met name om subsidies en bijdragen.

Tabel 4 vertoont een toename van de bedragen. Dit is mede het gevolg van een toename van de begrotingsuitgaven en projecten in uitvoering.

Voor de wet op het Infrastructuurfonds zijn op tal van lopende infrastructuurprojecten voorschotten verstrekt. Dit voor investeringen in aanleg, verbetering en benutting van rijkswegen. Daaronder bevindt zich een aantal voorschotten (verstrek in de jaren 1995 tot en met 1997); f 24 mln. aan de Koninklijke Nederlandse Toeristenbond (ANWB) voor bewegwijzering en een vergoeding van circa f 12 mln. aan het Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland voor een onteigening voor de Dintelhavenbrug. Tevens is een voorschot verstrekt aan de Gedeputeerde Staten van Friesland van f 5 mln. voor de bouw van een brug over de Prinses Margriet-sluis te Lemmer, die naar verwachting in 1998 wordt afgerekend. Als laatste kan in dit kader worden vermeld dat een voorschot van f 6 mln. is verstrekt aan Van Ommeren tank terminal, voor de Calandtunnel. Aan de N.V. Nederlandse Spoorwegen is een aantal voorschotten betaald in verband met het onderhoud en verbetering van spoorwegovergangen en -onderdoorgangen.

Zo is voor een spoorweg-onderdoorgang in het traject Rotterdam-Den Haag een bedrag van circa f 12 mln. aan voorschotten verstrekt en voor het traject Elst-Dordrecht bij rijksweg A15 ongeveer f 6 mln.. In verband met de overname van rijksweg A48/N48, gedeelte Arnhem-Deventer, zal de komende drie jaar, elk jaar een voorschot worden verstrekt van f 4 mln. Momenteel is al f 20 mln. aan voorschotten verstrekt aan de provincie Gelderland voor het onderhoud van rijkswegen. In de jaren 1994 tot en met 1996 zijn voor f 6 mln. aan voorschotten verstrekt aan de Stichting Scheepsafvalstoffen Binnenvaart oliebestrijding (SAB) voor de bestrijding van afvalstoffen en oliebestrijding op de Nederlandse binnenwateren. Dit voor investeringen in de aanleg en verbetering van vaarwegen en havens. Deze voorschotten zullen naar verwachting in 1998 worden afgewikkeld.

Ook zijn voorschotten verstrekt aan lagere overheden voor hoofdinfrastructurele voorzieningen in de stad en aansluitingen op het hoofdwegennet, voor fietsinfrastructuur, alsmede voor de aanpak van verkeersonveilige situaties en de herinrichting tot 30 km/uurzones. Zo heeft de gemeente Heerlen in de jaren 1994 tot en met 1997 voorschotten van f 20 mln. ontvangen voor het project Variant Zwart 1 (afrekening in het jaar 2000), het gemeentelijk vervoerbedrijf Amsterdam ontving f 5 mln., Schiphol Area Development Company ontving bijna f 6 mln. voor rijksweg A9, en de gemeente Hengelo ontving voor de Velourtunnel een bedrag van f 9 mln..

Daarnaast zijn voorschotten aan openbaar vervoer bedrijven en wegbeheerders overheidslichamen verstrekt, voor de infrastructuur van het regionale en lokale openbaar vervoer. Zoals aan vervoermaatschappij Noord-Zuid-Hollandse (NZH) f 48 mln., het gemeentelijk vervoerbedrijf Amsterdam en aan de gemeente Amsterdam gezamenlijk f 19 mln., de gemeente Haarlemmermeer f 5 mln. en f 8 mln. aan het Regionaal Orgaan Amsterdam (ROA) voor de zogenoemde Noord-Zuidlijn.

Bij de N.V. Nederlandse Spoorwegen zijn voor de infrastructuur diverse projecten gefinancierd. De in dit kader verstrekte voorschotten over het vierde kwartaal 1997 van ruim f 204 mln. moeten nog worden afgerekend. Aan de N.V. Nederlandse Spoorwegen zijn ook in het derde en vierde kwartaal van 1997 voorschotten verstrekt voor de voorbereidingskosten HSL-zuid en HSL-oost voor een totaalbedrag van circa f 32 mln..

Door de GDU zijn aan erkende vervoerregio's uitkeringen verstrekt voor investeringen in infrastructuurprojecten. Dit betreffen projecten kleiner dan f 25 mln. en dienen ter realisering van het regionaal en lokaal verkeers- en vervoerbeleid. Zo zijn in 1996 voor een gezamenlijk bedrag van f 104 mln. negentien voorschotten verstrekt, onder meer aan de Stadsregio Rotterdam en het ROA. In het jaar 1997 is voor een totaalbedrag van circa f 169 mln. aan voorschotten verstrekt.

De definitieve afwikkeling van de in 1996 verstrekte voorschotten wordt binnenkort verwacht.

Voor het project Betuweroute worden er per kwartaal voorschotten verstrekt aan NS Railinfrabeheer. Per 31 december 1997 stond nog voor een bedrag van f 164 mln. aan voorschotten open.

2.2.5 Tegenrekeningen

f 24 662 579 899,33

Grondslag

Voor de extra-comptabele rekeningen aan de passiva-zijde worden uit het oogpunt van het evenwichtsverband verschillende tegenrekeningen gehanteerd.

Deze tegenrekeningen behoeven geen nadere toelichting.

2.2.6 Sluitrekening met V&W (XII)

f 334 036 253,64

Grondslag

Deze rekening dient als sluitrekening met de saldbalans, behorend tot de begroting van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII), omdat géén gescheiden administratie wordt gevoerd voor deze begroting.

2.3 Passiva

2.3.1 Begrotingsontvangsten

f 7 712 093 532,45

Grondslag

De begrotingsontvangsten van het Infrastructuurfonds sluiten aan op de rekening en zijn artikelsgewijs verdeeld in kolom 2 (realisatie) van de rekening van het fonds, onderdeel ontvangsten, welke rekening als staat bij de financiële verantwoording behoort.

2.3.2 Openstaande verplichtingen

f 21 213 606 884,33

Grondslag

Het saldo van de openstaande betalingsverplichtingen per 31 december 1997 is opgebouwd uit de in het jaar 1997 aangegane verplichtingen, alsmede de in voorgaande jaren aangegane en nu nog lopende verplichtingen, die niet tot een kaseffect in het dienstjaar 1997 hebben geleid.

Toelichting

Opgemerkt wordt dat onder deze verplichtingen voor het directoraat-generaal Personenvervoer, onder meer een overeenkomst is opgenomen die een financieringskarakter kent. Het betreft een verplichting van de Staat der Nederlanden aan de N.V. Nederlandse Spoorwegen voor het versneld uitvoeren van infrastructuurprojecten in de periode 1991 tot en met 1993 voor een totaalbedrag (inclusief rente-bestanddeel) van f 641 mln..

Deze lening met een oorspronkelijke grootte van f 540 mln. wordt vanaf 1994 op annuïteitenbasis in 15 jaarlijkse termijnen afgelost. De restschuld per 31 december 1997 bedraagt f 437 mln..

Een negatieve bijstelling van ruim f 567 mln. op het artikelonderdeel Betuweroute, houdt verband met het op- en afboeken in de verplichtingen-administratie. Dit als gevolg van een reorganisatie binnen het departement.

De cijfers

In tabel 5 wordt de samenstelling van de openstaande betalingsverplichtingen binnen begrotingsverband weergegeven.

Tabel 5: Openstaande verplichtingen binnen begrotingsverband (x mln. gulden)

Stand per 31 december 1996	17 528,9
Aangegaan in 1997	11 882,5
	29 411,4
Tot betaling gekomen in 1997	- 7 378,1
Negatieve bijstellingen op verplichtingen uit eerdere begrotingsjaren	- 819,7
Openstaand per 31 december 1997	21 213,6

2.3.3 Openstaande garantieverplichtingen **f 3 448 973 015,00**

Grondslag

In die gevallen waarbij geen bijdrage wordt verleend voor ondersteuning van op zichzelf wel wenselijk geachte activiteiten, verleent het ministerie garanties aan instellingen of particulieren. Met deze staatsgarantie achter zich, zijn deze in staat leningen af te sluiten en kunnen bepaalde zaken worden gefinancierd.

Toelichting

De toename ten opzichte van 1996 wordt voornamelijk veroorzaakt door een verstrekte garantie in 1997 van f 230 mln. aan NS Railinfrabeheer. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij de Rekening (artikel 03.05).

De cijfers

Tabel 6 geeft de samenstelling van het uiteindelijke risico weer, door de uitstaande garantieverplichtingen per 31 december 1997.

Tabel 6: Garantieverplichtingen (x mln. guldens)

Stand per 31 december 1996	3 187,4
Nieuw verstrekt en herwaardering in 1997	265,0
	3 452,4
Afname van het risico in 1997	- 3,4
Openstaand per 31 december 1997	3 449,0

2.3.4 Tegenrekeningen **f 1 065 950 452,53**

Grondslag

Voor de extra-comptabele rekeningen aan de activa-zijde worden uit het oogpunt van het evenwichtsverband verschillende tegenrekeningen gehanteerd, zoals de tegenrekeningen extra-comptabele vorderingen, leningen u/g en voorschotten. Deze tegenrekeningen behoeven geen nadere toelichting.